

440

clàssica
& JAZZ
Núm. 62

ABRIL - MAIG 2021
REVISTA 6 €

EN COL·LABORACIÓ AMB

Cat **m**úsica

spanish
brass
kebyart
ensemble
La cara al vent

antoni
ros marbà

un músic
absolut

grans
obres

missa pange
Lingua

miquel
brunet

Fe en
La música

jazz al
conservatori

de l'aula
als escenaris

La recepta clàssica - Els bombons de Mozart

EL LICEU JAZZ GRUP
AMB BILL MCHENRY

TONI VAQUER DIRIGINT
EL GRAN ENSEMBLE LICEU

Les grans formacions de jazz

Al Departament de Jazz i Música Moderna del Centre Superior del Conservatori del Liceu s'hi du a terme una experiència que ajuda que els estudiants de grau superior puguin fer el salt de les aules als escenaris professionals. La clau de l'èxit i el fet diferencial de les quatre grans formacions especialitzades que funcionen actualment són la feina sostinguda al llarg del curs.

TEXT
J.M.F.

FOTOS
Arxiu Conservatori del Liceu

El Conservatori del Liceu té 184 anys d'història. Quan va començar a funcionar aquest centre de formació musical a Barcelona, per tant, encara quedava una mica perquè s'estengués pel món el gènere —o més ben dit, aquest llenguatge o manera de tocar— que coneixem com a jazz. Ara bé, el Conservatori del Liceu, a través de l'Aula de Música Moderna i Jazz, constituïda el 1978 i incorporada a la institució des del 1993, pot presumir d'acollir el primer centre que va ensenyar música moderna i jazz a l'Estat espanyol. Des d'aquell mateix any, el 1993, va formar part de la Berklee International Network i ofereix un pla d'estudis compatible amb els continguts del prestigiós Berklee College de Boston.

A aquesta trajectòria s'hi ha de sumar una experiència original al Centre Superior del Conservatori del Liceu, que són les quatre grans formacions especialitzades on participen els alumnes de grau superior. Aquesta oferta ha anat creixent i és una plataforma per a la professionalització a través de la pràctica als escenaris i la feina sostinguda durant tot el curs.

Les formacions es mouen al voltant del jazz com a eix central, però cobreixen un ampli espectre estilístic que va des de les arrels del gènere fins a les tendències més avantguardistes. La Liceu Big Band, el Gran Ensemble Liceu, el Liceu Jazz Grup i el Liceu Blam Collective, cadascun amb les seves peculiaritats, són com els quatre mascarons de proa d'una manera de treballar pionera que posa el focus no només en la teoria a les aules, sinó també en la pràctica a l'escenari, procurant que l'activitat entre un àmbit i l'altre quedi repartida al cinquanta per cent.

En cadascuna de les formacions, el director escull els alumnes que en formaran part, a partir dels seus interessos i també de les proves d'accés. "A partir d'aquí, el valor afegit i el tret diferencial que proporciona l'experiència amb les grans formacions és que no es tracta de fer una *masterclass* o un seminari de durada reduïda, sinó que es treballa amb el grup de manera sostinguda al llarg de tot el curs", assegura el bateria i compositor Gonzalo del Val, cap del Departament de Jazz i Música Moderna de L'Aula. La regularitat fa que els alumnes que integren aquests grups no només estableixin vincles i aprenentatges amb els quatre directors (Sergi Vergés, Toni Vaquer, Bill McHenry i Michael League), sinó que es vagin nodrint també de l'experiència de professors de la casa com Marc Miralta, Giulia Valle o Gorka Benitez.

El funcionament 'diferencial' de les formacions es concreta en una sessió d'assaig setmanal al llarg del curs i un concert al mes, els dijous, al Cafè del Conservatori, situat al carrer Nou de la Rambla 88 i obert al públic. Tot i que la pandèmia ha impedit l'assistència externa els darrers mesos, les actuacions s'han seguit celebrant, amb públic del mateix alumnat i seguint les normes de seguretat estipulades a cada moment.

PÒQUER JAZZÍSTIC

En l'actual pòquer jazzístic que constitueixen les quatre grans formacions del Liceu, el que funciona des de fa més temps és la big band, que dirigeix des de fa onze anys un músic transversal i emblemàtic del jazz i també de la música popular catalana, el trombonista Sergi Vergés, a qui li agrada abordar cada curs programes originals. Actualment, per exemple, estan treballant al voltant del llegendari trompetista nord-americà Thad Jones.

Des de l'experiència que li aporten els anys al capdavant de la Liceu Big Band, però on cada any passen una bona colla de joves talents, Vergés assegura que se sent afortunat, tant pel tracte humà que es genera treballant com per la qualitat de la música que en surt: "Comparat amb altres centres superiors, aquí la big band és una assignatura que s'estudia i es practica durant tot el curs, i això és un fet insòlit! Normalment aquestes experiències se centralitzen o es concentren, però el fet de poder treballar setmanalment, amb regularitat, provoca com un petit miracle i ho visc com una gran sort".

Sergi Vergés explica que viu els assajos com 'un regalet setmanal', i està convençut que la manera de funcionar porta a un aprenentatge profund: "La regularitat d'asseure's un cop a la setmana al costat d'un altre músic i anar conformant un grup cada cop més cohesionat genera una alegria que no és efímera. El que també m'agrada molt és la possibilitat de configurar programes amb bona música, d'acord amb el tarannà i els interessos dels alumnes. L'any passat, per exemple, vam treballar un repertori sobretot funk. Normalment el que faig és començar tocant els estàndards, i quan el curs ja està una mica avançat, cap al novembre, vaig perfilant més l'estil o la direcció que voldrem donar a la formació, sempre intentant que tingui un sabor determinat", conclou el músic barceloní. La propera oportunitat per veure en directe la Liceu Big Band serà el 20 d'abril a l'Auditori Conservatori Liceu.

El segon gran projecte que es va crear és més transversal i el dirigeix el jove pianista i arranjador mallorquí Toni Vaquer, que va formar-se, com el mateix Gonzalo del Val, al Conservatori del Liceu, passant així de ser alumnes a professors. El Gran Ensemble Liceu aplega trenta músics, tant del departament de jazz com de clàssica –amb la col·laboració del departament de corda, que dirigeix el violinista Corrado Bolsi–, i es dedica a repertoris avantguardistes i transversals.

En la seva lloada actuació del desembre passat, per exemple, els alumnes van interpretar obres del mateix Vaquer, i també arranjaments propis d'Avishai Cohen, Györgi Ligeti, Joe Zawinul, Gorka Benitez i Fernando Brox. El seu concert es va programar en el marc del Festival de Jazz de Barcelona, amb qui el Conservatori del Liceu col·labora

▲▲
Sergi Vergés:
"Els alumnes toquen en una big band durant tot el curs, i això és insòlit!"

▲▲
Michael League:
"Miro d'esborrar les barreres entre els alumnes i els músics professionals"

des del 2011, de manera que les formacions es programen al cartell oficial. La propera actuació de l'ensemble, prevista per al 22 d'abril, serà un homenatge especial al gran guitarrista Jordi Bonell, antic professor del Conservatori del Liceu i actualment en un estat delicat de salut. En companyia d'amics i col·legues es presentaran un seguit de composicions pròpies del guitarrista arranjades pel mateix Toni Vaquer.

A més d'aquestes formacions especialment grans, també hi ha grups de dimensions reduïdes, perquè el tercer projecte de formació estable sorgit del projecte pedagògic del Conservatori del Liceu és el Liceu Jazz Grup, apadrinat i cuidat pel gran saxofonista nord-americà establert a Barcelona Bill McHenry. En aquest cas, el petit format permet realitzar un seguiment exhaustiu de cadascun dels alumnes integrants i treballar amb la màxima exigència. Per al curs actual, el Liceu Jazz Grup, que té integrants becats per la Fundació de Música Ferrer-Salat i és el projecte més vinculat al *free jazz* en un sentit més tradicional, està format per Carla Motis (guitarra), Estefania Chamorro (bateria), Maria Esther García Bernal (saxo tenor), Toni Bernat (piano), Víctor Carrascosa (trompeta) i Camil Arcarazo (contrabaix). El 27 de març el sextet es va presentar a l'Auditori de Barcelona dins la programació del festival Emergents.

OPORTUNITATS DE LA PANDÈMIA

La darrera formació que ha creat el Conservatori del Liceu és fruit de la pandèmia. O més ben dit, és el resultat de saber captar les oportunitats d'un moment en què s'han paralitzat els viatges i les grans gires internacionals. Enmig d'aquesta la situació i des del segon semestre del curs actual s'ha implantat el Liceu BLAM Collective, que dirigeix el baixista i compositor californià Michael League, reconegut entre molts altres mèrits per liderar l'eclèctic grup Snarky Puppy o l'ensemble de *world music* Bokanté.

League va participar el mes de novembre al cicle Liceu Jazz Masterclasses & Concerts, que es fa en col·laboració amb el Voll-Damm Festival Internacional de Jazz de Barcelona, impartint una classe magistral davant d'un auditori replet d'alumnes del Centre Superior del Liceu. La iniciativa va ser tan gratificant que, en veure que les gires i compromisos per viatjar quedaven aturats, i establert a Barcelona, el músic va posar-se d'acord amb el Conservatori del Liceu per tirar endavant, ja començat el segon quadrimestre, un grup que pren el nom de l'acrònim de Black American Music i que ataca la música moderna nord-americana amb un tarannà obert i una perspectiva especial.

El col·lectiu està integrat per 18 músics –incloses dues bateristes– i treballa un repertori, com la resta de grans formacions, de temes i arranjaments propis. "Aprofitant que hi ha hagut un any i mig sense concerts, hem tirat endavant aquesta experiència, a partir de la xerrada que vaig fer a la tardor, per aprofundir en el que és la música negra americana com a vehicle i expressió de llibertat, incidint a més en tota la història i el substrat cultural que hi ha en aquestes músiques", assenyala un il·lusionat Michael League.

Les seves classes s'acostumen a treballar d'acord amb els gèneres musicals i les escenes repartides per diferents àrees geogràfiques dels Estats Units. "M'interessa esborrar la barrera entre els alumnes i els músics professionals, i també que tots puguin trobar la manera d'investigar i descobrir qui són com a individus i com a músics." El 21 d'abril el BLAM Collective farà la seva estrena en societat actuant al Conservatori del Liceu i s'afegirà així a les altres tres formacions del Liceu que van formant, com diu Sergi Vergés, "una gran família".

**SERGI VERGÉS DIRIGINT
LA LICEU BIG BAND**

**MICHAEL LEAGUE IMPARTINT CLASSE AMB ELS
INTEGRANTS DEL LICEU BLAM COLLECTIVE**